

European Disability Forum Members' Mailing

Issue 1, January 2011

European Disability Forum | Square de Meeus 35, 1000 Brussels | www.edf-feph.org |
T +32 2 282 4603 | F +32 2282 4600 | info@edf-feph.org |

EIROPA

Eiropas Komisāre Redinga invaliditātes starpgrupu sanāksmē prezentē invaliditātes stratēģiju

Janvārī Invaliditātes starpgrupu sanāksmē tika apspriesta invaliditātes stratēģija, kur Eiropas Komisijas viceprezidente **Viviana Redinga** ļoti atzinīgi novērtēja ANO Konvencijas ratifikāciju. Viņa teica, ka Invaliditātes stratēģija paceļ konkrētus faktorus politiskā līmenī, lai būtu iespējams panākt pārmaiņas cilvēku ar invaliditāti ikdienā. Atzinīgi tika novērtēts Eiropas Parlamenta un EDF paveiktais, jo šādi tiek uzturēta invaliditātes jautājumu nozīme politikas dienas kārtībā un sekmēta sadarbība ar Eiropas institūcijām. Saskaņā ar komisāres teikto mums jārada ekonomikas tirgus, kas nodrošina preces un pakalpojumus cilvēkiem ar invaliditāti, tādējādi sekmējot nodarbinātības un ekonomikas izaugsmi. Redingas kundze pieminēja Pieejamības likumu, kas tiks pieņemts 2012. gadā, un pārmaiņas, ko tas varētu ienest cilvēku ar invaliditāti ikdienā un dzīvē.

EDF prezidents **Yannis Vardakastanis** runāja par kopīgajiem pūliņiem, kas tikuši ieguldīti Invaliditātes stratēģijā un ANO Konvencijā. Tāpat viņš pieminēja dalībvalstu ieguldījumu, sekmējot jaunu likumu pieņemšanu un to nonākšanu no zemākā līmeņa Eiropas līmenī. Viņš uzsvēra nepieciešamību pilnībā pievērsties šo likumu īstenošanai dzīvē. *“Šis ir atbildības un pienākumu laiks. Uzdevuma vieglākā daļa ir paveikta. Mēs visi esam šajā apvienībā, lai veiktu dažādus pienākumus un paliktu uzticīgi 80 miljoniem Eiropā dzīvojošo cilvēku ar invaliditāti.”*

[Read more on EDF website](#)

[Disability Intergroup website](#)

Contact: Janina Arsenjeva | janina.arsenjeva@edf-feph.org | +32 2 282 46 02

Invaliditātes kustība aicina Ungārijas prezidentūru apkarot sociālo izstumtību

1. janvārī Eiropas Savienības prezidentējošās valsts pienākumus no Beļģijas pārņēma Ungārija. Invaliditātes kustība aicina Ungārijas prezidentūru veikt efektīvus rīcības pasākumus, lai turpmāk **sekmētu garīgās veselības politiku** un veicinātu cilvēku ar invaliditāti **sociālo integrāciju**.

Ungārijas prezidentūra par savu mērķi ir izvirzījusi attīstību, nodarbinātību un sociālo integrāciju, kas nozīmīga cilvēkiem ar invaliditāti. Viena no Ungārijas prezidentūras prioritātēm ir sociālās politikas koncentrēšanās uz **jauniešu nodarbinātību**. Šai tēmai bija veltīta neformālā EPSCO (Nodarbinātības, sociālās politikas, veselības un patērētāju lietu) padomes sapulce 17.-18. janvārī, kurā piedalījās nodarbinātības un sociālo lietu ministri no 27 ES valstīm, kā arī arodbiedrību, uzņēmējdarbības un Sociālās Platformas pārstāvji. EDF Jauniešu komiteja kopā ar Sociālo Platformu deva savu ieguldījumu sagatavošanas darbā.

Invaliditātes kustība mudinās prezidentūru paturēt prātā pilsoņu sociālās tiesības. Ekonomiskā atlabšana nedrīkst notikt uz mazaizsargātāko pilsoņu rēķina, tāpēc mums ir jābūt **nomodā par cilvēku ar invaliditāti tiesībām** dažās būtiskās jomās. Prezidentūras darbam Eiropas Brīvpātīgā darba gada ietvaros jābūt vēršam uz to, lai sekmīgāk integrētu cilvēkus, kam ir garīgās veselības problēmas.

[Hungarian Presidency website](#)

Download [press releases](#) from Mental Health Europe (MHE)

EDF ZIŅAS

Solis virzienā uz to, lai bērība nebūtu jāpavada valsts sociālajās iestādēs

Personām ar intelektuālo atpalicību un viņu ģimenēm vienas no svarīgākajām tiesībām, ko aizstāv ANO Konvencijas likums par cilvēkiem ar invaliditāti (UNCRPD), ir tiesības **dzīvot neatkarīgi un saņemt sabiedrības atbalstu**. 19. pants garantē cilvēkiem ar invaliditāti tiesības dzīvot sabiedrībā, saņemot viņiem nepieciešamo atbalstu un vienlīdzīgu pieejamību sabiedriskajiem pakalpojumiem, tādiem kā izglītība, veselības aprūpe un transports.

Novembrī Pasaules veselības organizācijas (PVO) Eiropas reģiona dalībvalstis pieņēma **Eiropas Deklarāciju par veselības jautājumiem bērniem un jauniešiem ar intelektuālās attīstības traucējumiem, kā arī viņu ģimenēm**. Deklarācija uzdod valdībām uzlabot bērnu ar intelektuālo atpalicību veselību, sekmējot viņu attīstību mūža garumā, kā arī iekļaušanos un pilnskanīgu līdzdalību sabiedrības dzīvē. Deklarācija izvirza desmit rīcības prioritātes, kas paredz paaugstināt

bērnu spēju patstāvīgi lemt un rīkoties, lai pasargātu viņus no ļaunprātīgas izmantošanas un varmācības, un institūciju atbildību par aprūpi nodot sabiedrībai.

Eiropas Forums cilvēkiem ar invaliditāti kopā ar Garīgi slimo cilvēku interešu aizstāvības centru (MDAC), *Inclusion Europe* un *Inclusion International* izplatīja ziņojumu delegātiem, kas bija ieradusies uz pēdējo PVO-Eiropa konferenci Buharestē. Ziņojumā tiek analizēts, kā Deklarācija sekmē UNCRPD 19. panta, kas nosaka tiesības dzīvot sabiedrībā, īstenošanu.

[Download the Position Paper](#)
[The WHO Europe Declaration on the Health of Children and Young People with Intellectual Disabilities and their families](#)
[More on MDAC website](#)
 Source: mdac@mdac.info

EDF strādā pie likumdošanas par dzelzceļu sistēmu saskaņā ar cilvēku ar invaliditāti vajadzībām

Eiropas Komisija ir pilnvarojusi **Eiropas Dzelzceļu Aģentūru** (ERA) izstrādāt un pārskatīt **Savstarpējas izmantojamības tehniskās specifikācijas** (TSIs) ar mērķi paplašināt to darbības jomu visā Eiropas Savienības dzelzceļu sistēmā. Pilnvaru ir parakstījis Komisijas viceprezidents **Sīms Kallas**, un pārstrādātais TSIs "Personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām" (TSI PRM) projekts tā galīgajā variantā tiks nodots 30 mēnešus pēc šīs pilnvaras izziņošanas.

Lena Nielsen no "Cilvēku ar invaliditāti organizācijām Dānijā" (DPOD) piedalījās darba grupas "44" sapulcē, kuras laikā tika pārrunāti, definēti un uzrakstīti četri Eiropas Standartizācijas komitejas (CEN) standarti saistībā ar kļūdām un neskaidriem TSI PRM prasību standartiem. Šo darba grupu veido pārstāvji no valstu standartizācijas organizācijām, vilcienu rūpnīcām un uzņēmumiem, valsts iestādēm un no divām cilvēku ar invaliditāti organizācijām (DPO), cilvēkresursu departamentiem (DHR) un EDF.

EDF ir ļoti svarīgi piedalīties gaidāmajā TSIs un līdz ar to arī TSI PRM pārskatīšanā, un vēlams, lai pārskatīšanā piedalītos vairāki EDF pārstāvji un tādējādi tiktu aptvertas dažādas PRM un Sabiedriskā darba departamenta (Public Work Department – PWD) mērķa grupas.

Dažas no apspriešanai izvirzītajām problēmām:

- TSI PRM noteiktais ratiņkrēslu svars un izmēri neatbilst visiem ratiņkrēsliem, jo īpaši elektriskajiem;
- Atļautais rampu lenķis (10,2 grādi) rada neērtības ratiņkrēslu lietotājiem, jo tas neder daudziem motorratiem, turklāt rampas paredzētas ne vairāk kā 200 kg lielam svaram;
- Standarta universālās tualetes ir pārāk mazas un neatbilstoši pielāgotas, tāpēc daudzi ratiņkrēslu lietotāji nevarēs šīs tualetes patstāvīgi izmantot;

- TSI PRM rīcības plāns, lai VISAS jaunās stacijas, platformas un ceļi būtu pieejami, neatkarīgi no tā, kāds ir attālums līdz nākamajai pieejamajai stacijai vai satiksmes maršrutam.

Pašreizējais rīcības plāns un standarti neatrisina mūsu tagadējās un nākotnes vajadzības un vēlmi patstāvīgi un neatkarīgi pārvietoties. Nākamais solis darba grupai "44" ir turpināt dialogu un apkopot viedokļus par universālajām tualetēm, iekāpšanas ierīcēm, gaitenīem un iekšējām durvīm, informāciju, kontrastiem u.c., līdz tiks apstiprināts galīgais projekts, ko Eiropas Standartizācijas komiteja tad nodos apspriešanai visām ieinteresētajām pusēm, to skaitā EDF. EDF iekļaušanās darba grupā sekmējusi arī to, ka darba grupa piekritusi izstrādāt "Vislabākās prakses" pielikumu un problēmu sarakstu, lai tas tiktu apspriests TSI PRM pārskatīšanas procesa ietvaros.

The full report can be obtained on demand
Contact: Lena.Nielsen | lena.nielsen@c.dk | +45 59 65 95 86

EDF BIEDRU ZIŅAS

EIROPAS INVALIDITĀTES STRATĒGIJA – VIEGLĀS VALODAS VERSIJĀ

Inclusion Europe ir izdevusi "Eiropas invaliditātes stratēģijas 2010-2020" versiju "vieglajā valodā", iekļaujot tajā galvenās sfēras, ko ietekmējuši ES veiktie pasākumi.

Stratēģiju novembrī publicēja Eiropas Savienība, un tā ir kā pamats darbam invaliditātes jomā turpmākajā desmitgadē. Tāpēc ir tik svarīgi, lai šo dokumentu varētu izlasīt ikviens, jo īpaši cilvēki ar intelektuālās attīstības traucējumiem.

"Vieglās valodas" versijā vieglā valodā ir izklāstītas stratēģijas galvenās vadlīnijas, tekstu papildinot ar simboliem, lai sekmētu labāku satura izpratni. Tā kā invaliditātes stratēģija tieši skar cilvēkus ar invaliditāti, ir svarīgi, lai viņiem būtu iespēja to izlasīt un izteikt par to savu viedokli.

[Download the European Disability Strategy in easy to read version](#)

DANIELS ANDREASS SKJELDAMS, "NORWEGIAN" AVIOLĪNIJAS KOMERCIDIREKTORS, SAKA: "CILVĒKI AR INVALIDITĀTI NAV MŪSU MĒRĶA GRUPA."

Norvēģijas Cilvēku ar invaliditāti valsts padome uzsākusi boikota akciju pret "Norwegian" aviolīniju, jo tā demonstrē diskriminējošu nostāju pret personām ar invaliditāti. Jūs varat

pievienoties un sekot līdzī šai akcijai sociālajā tīklā [Facebook](#) un atbalstīt BOYCOTT NORWEGIAN iniciatīvas viņu blogā: <http://boikottnorwegian.blogg.no>

Viņu galvenā vēsts skan sekojoši:

“Sakarā ar to, ka “Norwegian” atsakās pārvadāt cilvēkus ar invaliditāti, ja tie brauc bez pavadoņa vai asistenta, mēs izsludinām Boycott Norwegian. Boycott Norwegian plāno panākt, lai “Norwegian” avioliņija atļauj cilvēkiem ar invaliditāti atgūt iespēju ceļot patstāvīgi. Ņemot vērā to, ka Daniels Andreass Skjeldams ir *Fjord 1 Fylkesbaatane*, Tūrisma foruma un Oslo *T-Banedrift AS* valdes loceklis, ir biedējoši, ka šīs idejas un uzskats varēja iesakņojies arī šajās kompānijās. Vai tas ir uzskats, kas iesakņojies “Norwegian” organizācijā, pārvaldes un kontroles sistēmā?”

Read the interview done by Lars Ødegård (Finish only), Secretary General wants the 17 000 members of Norway's Handicap Association to boycott the airlines.
Contact: Tore Amblie Bjørback | Tore.Bjoerback@nhf.no

More information

Contact: CERMI | direccion@cermi.es

“SPES”- PIRMĀ MUZKĀLĀ KOMPOZĪCIJA, KAS VELTĪTA ANO KONVENCIJAI PAR CILVĒKU AR INVALIDITĀTI TIESĪBĀM

Spānijas Cilvēku ar invaliditāti pārstāvju komiteja (CERM) nupat ir laidusi klajā kompaktdisku ar nosaukumu “Cerība” (lat. Spes). Tas ir mūsdienu komponista **Pablo Peláez** skaņdarbs, kas veltīts kā cildinājums ANO Konvencijai par Cilvēku ar invaliditāti tiesībām. Šis skaņdarbs ar apakšvirsrakstu “Himna cerībai” tika ierakstīts koncertā Auditorio de Zaragoza koncertzālē 2010. gada 20. maijā, un to izpildīja filharmonijas orķestris un filharmonijas profesionālo un amatierdziedātāju koris diriģenta Paskvāla Osas vadībā.

Skaņdarba autors Pablo Peláez ir ievērojams mūsdienu komponists, kas pašreiz dzīvo Madridē. Pablo nolēma dot savu mākslinieka ieguldījumu ANO Konvencijā par Cilvēku ar invaliditāti tiesībām, lai uzsvērtu, cik liela nozīme ir šim starptautiskajam juridiskajam instrumentam attiecībā uz jauno invaliditātes paradigmu, attiecoties pret to kā pret jautājumu par cilvēka tiesībām un ar cieņu pret cilvēku dažādību un daudzveidību.

Apliecinot savu nevilto atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti, Pablo nesavtīgi visas **tiesības uz šo skaņdarbu ir nodevis CERMI**, tāpēc visi savāktie ziedojumi tiks izmantoti Konvencijas izplatīšanai un ieviešanai praksē.

More information

Contact: CERMI | direccion@cermi.es

UNGĀRIJAS PREZIDENTŪRA UZSĀKUSI EIROPAS BRĪVPRĀTĪGĀ DARBA GADU

Eiropas Brīvprātīgā darba gadu oficiāli izsludināja Ungārijas ES prezidentūra atklāšanas pasākumā Budapeštā. Eiropas 2011. gada mērķis ir **veicināt aktīvu pilsoniskumu** kā vienu no galvenajiem Eiropas mūsdienu demokrātijas aspektiem un veicināt sabiedrībā solidaritāti un nediskriminējošu attieksmi.

Organizācija "Garīgā veselība Eiropā" (Mental Health Europe (MHE)) šo gada tēmu ir novērtējusi pozitīvi un aicinājusi brīvprātīgā darba gada kontekstā **pievērsties garīgās veselības problēmām**. MHE ir arī publicējusi ziņojumu par Eiropas gadu, kurā norādīts, cik svarīgs ir brīvprātīgo darbs garīgās veselības jomā, un izteikts aicinājums pieņemt specializētas brīvprātīgā darba programmas cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām. Tajā pašā laikā brīvprātīgais darbs ar cilvēkiem ar garīgās veselības problēmām sekmē viņu sociālo iekļaušanos un labklājību.

[Read the Position Paper](#)

Contact: info@mhe-sme.org | +32 2 280 04 68

PARTNERU ZIŅAS

SKATS UZ "EIROPAS SPECIĀLĀS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS AĢENTŪRAS" DARBU 2011. GADĀ

Viena no Aģentūras prioritātēm 2011. gadā būs sagatavoties un organizēt **trešo Eiropas Dzirdamības pasākumu, iesaistot jauniešus ar speciālās izglītības vajadzībām**. Pasākums "Dzirdamība" notiks novembrī Eiropas Parlamentā. Visas Aģentūras dalībvalstis uz šo pasākumu nosūtīs delegāciju trīs jauniešu sastāvā.

Šī ir trešā reize, kad Aģentūra Eiropas līmenī rīko šādu pasākumu. Pirmais notika Eiropas Parlamentā 2003. gadā saistībā ar Eiropas Cilvēku ar invaliditāti gadu, un otrs tika rīkots Portugāles Parlamentā 2007. gadā kā viens no Portugāles ES prezidentūras pasākumiem.

2011. gada pasākums "Dzirdamība" galvenokārt pievērsīsies iekļaujošās prakses analīzei no jauniešu perspektīvas. Ir sagaidāms, ka pasākuma rezultātu galvenokārt radīs virkne praktisku priekšlikumu, ko būs ierosinājuši paši jaunieši.

2011. gads iezīmē noslēdzošo oficiālo projekta aktivitāšu gadu projektā "**Pedagogu iekļaujošā izglītība**". Šīs aktivitātes ietver projekta galīgā kopsavilkuma ziņojumu, īsu referātu par projekta galvenajiem rezultātiem, kā arī valsts atbalstītu tikšanos organizēšanu, iesaistot nelielas

nominētu valsts ekspertu grupas. Šie eksperti strādās pie iekļaujošo pedagogu profila apstiprināšanas. Kā pēdējo soli Aģentūra veiks sagatavošanas darbus noslēguma konferencei 2012. gadā, kurā tiks izplatīts kopsavilkuma ziņojums un iekļaujošā pedagoga profils.

[More information](#)

Source: bulletin@european-agency.org

93% no Projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību. Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu.

Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu. Par materiāla saturu atbild biedrība Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO.